

МЕДИА МОНИТОРИНГ

04 ЯНУАРИ 2021 г.

Член на:

[Източник: Мениджър](#)

Заглавие: Мексико забрани пластмасата за еднократна употреба

Линк: <https://www.manager.bg/svyat/meksiko-zabrani-plastmasata-za-ednokratna-upotreba>

Текст: Мексико забрани от началото на 2021 г. ползването на пластмасови изделия за еднократна употреба. "Маркетингът, разпространението и доставката" на пластмасови продукти, включително прибори за хранене, чинии и сламки, вече са забранени, обяви мексиканското министерство на околната среда.

Забраната обхваща също съдове за хранителни продукти за еднократна употреба и апликатори за дамски тампони, изработени изцяло или частично от пластмаса, която не се разгражда, предаде Нова тв.

В 22-милионната столица на Мексико - най-многолюдния град в Северна Америка - от една година са забранени пластмасовите торбички за еднократно ползване. По данни на екоминистерството мексиканците потребяват около 6 милиона тона пластмаса годишно, средно по 45 кг на глава от населението.

В същото време Европейския съюз забрани от вчера износа на пластмасови отпадъци за бедни страни на фона на опасенията за замърсяването на околната среда в държави извън блока.

Освен това износът на пластмаса ще се контролира по-строго, се допълва в съобщението на Европейската комисия. Новите правила все пак ще позволяват "чисти" пластмасови отпадъци да се изпращат за рециклиране към държави, които не са част от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Източник: БТА

Заглавие: ЕС забранява износа на пластмасови отпадъци към бедни страни

Линк: <http://www.bta.bg/bg/c/OF/id/2336067>

Текст: ЕС забранява от днес, 1 януари, износа на пластмасови отпадъци за бедни страни на фона на опасенията за замърсяването на околната среда в държави извън блока, предаде ДПА.

Освен това износът на пластмаса ще се контролира по-строго, се допълва в съобщението на Европейската комисия.

Новите правила все пак ще позволяват "чисти" пластмасови отпадъци да се изпращат за рециклиране към държави, които не са част от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Китай забрани вноса на пластмаси в началото на 2018 г., след като по-рано бе голям вносител на пластмасови отпадъци.

Впоследствие търговията се пренасочи към други азиатски страни като Малайзия. Предвид недостатъчните или липсващи съоръжения за рециклиране в тези държави обаче, екозащитници отправят критики, че голяма част от отпадъците на ЕС в крайна сметка се оказват в океаните или се изгарят на открити кладни.

Източник: Tvsatcom.bg

Заглавие: Успешна кампания по разделно събиране на отпадъци в Асеновград

Линк: <https://tvsatcom.bg/novini/uspeshna-kampaniya-po-razdelno-sabirane-na-otpadatsi-v-asenovgrad/>

Текст: В инициативата за разделно събиране на отпадъците в Асеновград се включиха общо 130 домакинства от квартал „Изток“. На всички се раздадоха жълти и зелени чували. След тяхната употреба, същите трябваше да бъдат разположени до близко разположените съдове за разделно събиране на отпадъци (жълти и зелени). Обслужването се извърши на 17-ти и 18-ти декември. Общото количество разделно събран отпадък от жълтите контейнери е в рамките на 500 килограма. Зелените съдове предстои да бъдат обслужени през януари 2021 г. За сравнение, от контейнерите, в които се изхвърля смесен битов отпадък в квартал „Изток“, бяха събрани 4 тона отпадъци за същия период.

Община Асеновград поставя добра оценка на кампанията, макар и все още с недостатъчен интерес, от страна на гражданите. Занапред ще продължи работа в същата насока, като ще се обхванат и други части на града и населените места в региона. Чрез подобни инициативи се цели постигане на екологично мислене по отношение на разделното събиране на отпадъци, образувани от всички жители на общината.

Източник: [Дир](#)

Заглавие: Три проблема в екологията останаха за 2021 година

Разрешаването на проблемите с мръсния въздух, с отпадъците и водите се нуждаят от широк обществен дебат и разбирането на всеки от нас

Линк: <https://business.dir.bg/ikonomika/tri-problema-v-ekologiyata-ostanaha-za-2021-godina>

Текст: Вече десетилетия оценяваме колко е важна околната среда, особено, когато сме пряко засегнати. Нима не изхвърляме все повече отпадъци, нима не пием все по-мръсна вода, нима не дишаме все по-мръсен въздух и всичко това е свързано с климатичните промени. Като най-важният от тях е въздухът, който дишаме.

Мръсният въздух се дължи преди всичко на начина, по който се отопляваме

Всъщност мръсният въздух се дължи преди всичко на начина, по който се отопляваме с дърва и въглища, на ТЕЦ, на фините прахови частици. Само преди няколко седмици държавата получи още един сериозен шамар от Европейската комисия заради качеството на атмосферния въздух, като обяви, че дава България

на съд. Страната ни не предприема необходимите мерки за подобряване качеството на въздуха от 2017 година. В България постоянно не се спазват пределно допустимите норми за прахови частици (ПЧ10) и не се предприемат подходящи мерки за съкращаване на времето на превишаванията. За пореден път показваме как формално се приема европейското законодателство без да се спазват задълженията за осигуряване на по-чист въздух в страната.

Възможността да плащаме едновременно глоби за времето от първото съдебно решение през 2017 година и от второто решение до осигуряването на цялостно изпълнение изглежда не притеснява изпълнителната власт. Но представените от нашата страна данни за 2015-2019 г. потвърждават, че установеното от съда постоянно неспазване продължава, отбелязва ЕК.

Министерството на околната среда и водите така и не коментира конкретно какви мерки ще вземе страната в тази посока. Министър Емил Димитров неотдавна каза, че отговорността за фините прахови частици е изцяло на общините. Отделно средствата се отпускат по Оперативна програма "Околна среда", но все още няма официално информация какво предвижда новата програма от 2021 година.

Повече от три години България не е взела никакви мерки и все още има превишаване на пределно допустимите стойности над 2,5 пъти повече от разрешеното и очевидно е, че това ще бъде проблем, който ще се прехвърли за решаване за следващата 2021 година. В България се наблюдават някои от най-големите превишения в ЕС на годишните и на дневните пределно допустими стойности за фини прахови частици, с произтичащите от това опасности за здравето. България все още не е започнала действително да прилага мерки по места, с които да се осигури спазването на пределно допустимите стойности. Повечето мерки се подготвят или предстои да влязат в сила през 2024 година.

Европейската зелена сделка, целяща да насочи ЕС към амбиция за нулево замърсяване, поставя акцент върху намаляването на замърсяването на въздуха, което е сред ключовите фактори, влияещи върху човешкото здраве.

Замърсяването на въздуха остава проблем номер едно за здравето

Въпреки задължението на държавите-членки да осигурят добро качество на въздуха за своите граждани, замърсяването на въздуха остава проблем на много места, като ситуацията е особено сериозна в градските райони. Замърсяването на въздуха остава проблем номер едно и за чистота на околната среда в ЕС. Според изчисленията на Европейската агенция за околната среда, около 400 000 преждевременни смъртни случаи се дължат на замърсяването на въздуха всяка година в ЕС. Този вид замърсяване е причина за сериозни болести като астма, сърдечно-съдови проблеми и рак на белия дроб. Твърдите частици (PM10) са смес от твърди и течни частици, суспендирани във въздуха. Твърдите частици присъстват основно в емисиите от промишлеността, трафика и отоплението на жилищата, но също така се произвеждат и от емисиите от селското стопанство.

Много планове, малко конкретни мерки за намаляващата роля на ТЕЦ

За съжаление за поредна година проблемът с въглищните централи ще се прехвърли за 2021 година. Във всички стратегически документи досега, както и в последния План за възстановяване и устойчивост с много силен акцент върху създаването на условия за зелена икономика липсват мерки за плавното преминаване от отопление на въглища към алтернативни източници от домакинствата. Предвижда се огромен ресурс за енергийна ефективност, който не се знае доколко и в какви количества ще доведе до спестяване на енергия. Това е механизъм, който би трябвало преди всичко да има за цел да стимулира домакинствата да преминат от ТЕЦ на ВЕИ начин за отопление, но това по никакъв начин не личи в Плана. Позицията на държавата е, че енергийният микс на страната ще се регулира на пазарен принцип, различните методи за осигуряване на енергия трябва да се конкурират помежду си, без да се правят радикални промени.

Бавно лутане вместо бързо възстановяване

Това обрича икономиката ни на бавно лутане между различни варианти и оставяне на бизнеса да се справя сам без да има ясна рамка и правилно поставени цели. И докато другите планове са дългосрочни, Планът за възстановяване и устойчивост започва да действа още от началото на 2021 година. Мерките в него, обаче, не показват ясна визия за бързи промени към позеленяване на икономиката, а оттам и към намаляване на източниците на замърсяване на въздуха.

Защото, ако без храна можем да оцелеем около седмица, то без вода може да оцелеем само 2-3 дни, без въздух се издържа само няколко минути. Крайно време е този проблем да стане от първостепенно значение и като гражданско общество да изискваме решението му възможно най-скоро с конкретни мерки още през 2021 година. Според специалистите, мръсният въздух е в основата и на по-тежкото протичане на COVID-19.

Риск за задълбочаване на проблема с незаконното изсичане на гори

Когато говорим, че основен източник на замърсяване е горенето на въглища и дърва в домакинствата, няма как да не обясним, че биомасата осигурява почти 90% от възобновяемата енергия за отопление като повече от половината от произведената топлина се използва в домакинствата. Основната причина за ускореното повишаване на дела на биоенергията са целите за възобновяема енергия за 2020 и 2030 г. Това може да доведе до задълбочаване на проблема в България за масово изсичане на горите. Затова много е важно спешно да бъде направен анализ, който да оцени какъв е потенциалът на горската биомаса у нас, който може да се използва за енергийни нужди за постигане на целите за декарбонизация до 2030 и 2050 г.

Освен това, ще е важно да се постави началото на обществен диалог между заинтересованите страни, в рамките на който да бъдат обсъдени рисковете от увеличеното използване на биомаса от дървесина, подкрепени с биологични, здравни и енергийни доказателства. Важно е да се разработят и критерии за устойчивото оползотворяване на наличния потенциал, така че да не се допуска свръхексплоатация на горите. Тези критерии ще бъдат важни да се направи преоценка на количеството биомаса за енергийни нужди в рамките на

националните планове за "Климат и Енергетика". Вече знаем, че се работи по такъв проект от неправителствения сектор. Той предвижда да се разработят и алтернативи за отопление в пилотни общини, зависими от използването на дърва за огрев, като в тях ще бъдат привлечени както местните, така и национални политики.

Като говорим за екология е много важно да бъде проведен широк обществен дебат по всяка тема, за да се увеличи информираността на хората за важните трансформации, които трябва да направи не само държавата, не само общините, но и всеки от нас.

Наивно е да се смята, че ще има пречиствателни станции по Черноморието за година

С години вече се води битка с изграждане на пречиствателни станции, като един от най-наболелите проблеми е с липсата им по Черноморието. Може би е наивно да се мисли, че през следващата година ще се решат проблеми, които от десетилетие не са решавани. Но тук много спешно и в Плана за възстановяване и устойчивост се предвижда ресурс за изграждане на водоснабдителни и канализационни системи и пречиствателни станции за отпадни води за населени места от 2000 до 10 000 жители.

Защо споменавам Плана ли? Защото процедурите по изпълнение на заложените проекти в него ще бъдат опростени за по-бързото и спешното им реализиране. Затова е много важно да следим как това ще се случва през следващата година. А когато говорим за пречиствателни станции по морето, се сещам за Синеморец, едно от малкото останали девствени къчета по Черноморието, което няма пречиствателна станция. Но в същото време апетитът за строителство се увеличава, а този проблем със сигурност ще назрее с голяма сила през 2021 година.

Да очакваме ли съд през 2021 г. заради регионалните депа

Нова цъкаща бомба със закъснител е темата за регионалните депа, призна министърът на екологията Емил Димитров. През следващата година може да очакваме България да отиде на съд заради липса на изградени регионални депа за отпадъци. И както фините прахови частици, така и отговорността за решаването на този проблем е прехвърлена на общините, но не и свободата за използването на всички финансови лостове. Да, факт е, че общините не са административно подготвени да планират и усвояват средства както държавната власт, затова връзката между централна и местни власти трябва да бъде много по-силна и това ще бъде все по-важно за десетилетия напред. Като започнем от въпроса за намаляване на зависимостта на въглищните райони от ТЕЦ-вете и залагане на повече ВЕИ в енергопотреблението на домакинствата, мерките за намаляване на фините прахови частици, като се стигне до изграждането на пречиствателните станции и регионалните депа, които да решат по-глобалните проблеми с климатичните промени.

Ще видими ли нов начин на отчитане на сметта

От няколко години очакваме да започне реалното отчитане на такса смет по генерираното количество отпадъци вместо по данъчна оценка на имота, но от плановете се вижда, че на всички общини в България липсва желание да се срещнат челно с проблема. За поредна година Столична община също отказва да увеличи такса смет, което е естествено като се има предвид, че няма промяна на начина на изчисляване на генерираното количество от домакинствата отпадъци. Всички участници в процеса са на мнение, че това е по-справедливия подход. Не толкова санкциите, колкото стимулите ще помогнат промяната да се случи. Но за пореден път личният принос се negliжира. Промяната ще започне, когато всеки гражданин разбере, че с малки стъпки може да направи въздуха и природата по-чисти. Правителството трябва да преодолее несигурността и да започне една открита обществена кампания, открит дебат за екологичния път, по който да вървим, за да се подготвим за една устойчива зелена трансформация....която няма да завърши през 2021 г., но поне може да започне.